

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer V.P.G. Karremans
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 24 maart 2026

betreft Vragen n.a.v. de Europese mededeling COM(2026)39

ons kenmerk 180323

Geachte heer Karremans,

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft met belangstelling kennisgenomen van de Europese mededeling COM(2026)39.¹ Deze mededeling betreft de lopende herziening van de Kaderrichtlijn Water (KRW), de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn prioritaire stoffen.

De leden van de fracties van de **BBB**, het **CDA** en de **PvdD**, en het lid van de **fractie-Visseren-Hamakers** hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen te stellen aan de regering. De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** sluiten zich bij de door de fracties van het CDA, de PvdD en de fractie-Visseren-Hamakers gestelde vragen aan.

Vragen en opmerkingen van leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de **BBB** constateren dat Nederland als benedenstrooms land in sterke mate afhankelijk is van water dat via de Rijn, Maas en andere internationale stroomgebieden ons land binnenkomt. Deze leden achten het onwenselijk dat Nederlandse ondernemers of overheden worden geconfronteerd met strengere nationale normen dan die welke gelden in omringende landen. De leden van de fractie van de BBB zien een bevestiging van het beginsel van een gelijk speelveld als essentieel voor de bescherming van Nederlandse plattelandsregio's en ondernemers en deze leden leggen de regering de volgende vragen voor.

Gelijk normenkader

¹ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie over het standpunt van de Raad over de vaststelling van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, Richtlijn 2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand en Richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid.

datum 24 maart 2026

ons kenmerk 180323

blad 2

1. Kan de regering bevestigen dat Nederland bij de implementatie van de herziening van de Kaderrichtlijn Water² geen strengere nationale normen zal vaststellen dan de normen die in de ons omringende landen – zoals Duitsland en België – worden gehanteerd?
2. Indien de regering voornemens is om strengere normen te hanteren, kan zij dan motiveren waarom wordt afgeweken van het beginsel van een gelijk speelveld binnen hetzelfde internationale stroomgebied?
3. Is de regering bereid als uitgangspunt te hanteren dat normen in grensoverschrijdende stroomgebieden minimaal worden afgestemd met bovenstroomse landen?

Binnenkomend water en verantwoordelijkheid

4. Is de regering bekend met het feit dat de rivier de Dinkel in het grensgebied met Nederland in Duitsland voldoet aan de waterkwaliteitsnormen, Nederland instroomt en daar als vervuild wordt beschouwd, vervolgens terug slingert naar Duitsland en daar weer als schoon wordt gezien?
5. Op welke wijze wordt voorkomen dat Nederland aanvullende maatregelen moet nemen om water te zuiveren dat bij binnenkomst voldoet aan de Europese normen maar niet aan eventuele strengere nationale ambities?
6. Deelt de regering de opvatting van de leden van de fractie van de BBB inhoudende dat het onwenselijk is dat Nederlandse agrarische ondernemers worden aangesproken op waterkwaliteit die grotendeels wordt beïnvloed door buitenlandse lozingen? Hoe en wanneer gaat de regering stappen ondernemen om bovenstroomse landen aan te spreken op lozingen die in Nederland verboden zijn?
7. Welke mogelijkheden ziet de regering om via de Internationale Maascommissie (IMC) te komen tot daadwerkelijke normharmonisatie?

Economische en juridische gevolgen

8. Kan de regering uitsluiten dat nationale koppen op Europese regelgeving zullen leiden tot strengere vergunningverlening in Nederland dan in aangrenzende regio's over de grens?
9. Welke gevolgen heeft het hanteren van strengere normen voor:
 - a. de concurrentiepositie van Nederlandse landbouwbedrijven;
 - b. het vestigingsklimaat in de grensregio's en
 - c. de waterbeheerlasten voor de inwoners van plattelandsgebieden?
10. Aant de regering het risico aanwezig dat strengere nationale normen leiden tot verplaatsing van economische activiteiten naar buurlanden? Wat doet de regering om dit te voorkomen? Graag ontvangen de leden van de fractie van de BBB hierop een toelichting van de regering.

² Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.

datum 24 maart 2026

ons kenmerk 180323

blad 3

PFAS en nieuwe stoffen

11. Is de regering bereid om bij de implementatie van de nieuwe PFAS-normen uitsluitend de op Europees niveau vastgestelde normen toe te passen en geen aanvullende nationale grenswaarden te introduceren?
12. Wordt bij toekomstige toevoegingen aan de stoffenlijst het uitgangspunt gehanteerd dat Nederland geen vooruitlopende nationale aanscherpingen zal invoeren zonder Europese harmonisatie?
13. Op welke wijze gaat de regering om met aanvullende regelgeving van decentrale overheden?

Beleidsmatige borging

14. Is de regering bereid om expliciet vast te leggen dat bij de omzetting van de Kaderrichtlijn Water geen nationale koppen worden toegevoegd?
15. Kan de regering toezeggen dat deze Kamer vooraf wordt geïnformeerd indien wordt overwogen om van dit uitgangspunt af te wijken?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de fractie van het **CDA** constateren na lezing van de aan de orde zijnde mededeling dat de herziening van de Kaderrichtlijn Water, de Grondwaterrichtlijn³ en de Richtlijn prioritaire stoffen⁴ een gedeeltelijke verzwaring zal zijn van de huidige regelgeving. Om deze reden vragen deze leden of de regering kan aangeven hoe uitvoerbaar de herziene maatregelen zijn en op welke wijze zij van plan is om deze te implementeren. Kan de regering deze leden daarbij schetsen wat de gevolgen zullen zijn voor medeoverheden als provincies, waterschappen en gemeenten binnen hun taken voor kwalitatief en kwantitatief waterbeheer?

Kan de regering daarbij aangeven of er voldoende (financiële) middelen beschikbaar zijn om uitvoering te geven aan de voorgenomen herzieningen van voornoemde richtlijnen?

De leden van de fractie van het CDA vragen de regering daarnaast op welke wijze de voornemens voor de herziening van genoemde richtlijnen zich verhouden tot de aanpak voor stikstofreductie in Nederland. Op welke manier is de regering van plan hier integraliteit aan te brengen in de uitvoering van de doelen van de Vogel⁵- en Habitatrichtlijn⁶ met de hierboven genoemde richtlijnen op het gebied van water?

³ Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand.

⁴ Richtlijn 2013/39/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 12 augustus 2013 tot wijziging van de richtlijnen 2000/60/EG en 2008/105/EG met betrekking tot prioriteitsstoffen op het gebied van waterbeleid Tekst met betrekking tot de EEA.

⁵ Richtlijn 2009/147 EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand.

⁶ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

datum 24 maart 2026

ons kenmerk 180323

blad 4

Daarnaast vragen de leden van de fractie van het CDA de regering op welke wijze de bij de aan de orde zijnde mededeling aangekondigde herzieningen zich verhouden tot de overige ruimtelijke wetgeving in Nederland, zoals de Nota Ruimte en de inspanningen van de Ministeriële Taskforce Landbouw, Natuur en Stikstof (TLNS). Op welke wijze gaat de regering de herziening van de richtlijnen meenemen in dit ruimtelijk beleid en wie kunnen deze leden aanspreken op de integraliteit van de doelen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

De leden van de fractie van de **PvdD** hebben naar aanleiding van het voorliggende Europees voorstel de volgende vragen te stellen over de herziene Kaderrichtlijn Water, de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn prioritaire stoffen.

Deze leden wijzen erop dat in de gewijzigde Kaderrichtlijn Water voor het eerst normen zijn toegevoegd voor PFAS. Voor deze chemische stoffen worden ruimere overgangstermijnen en uitgestelde deadlines – tot 2039 of zelfs 2045 – toegestaan.

1. Kan de regering aangeven hoeveel procent van de door de Kaderrichtlijn Water aangegeven Nederlandse wateren nu wel en niet voldoen aan deze normen?
2. Is de regering bekend met het rapport van de Europese Commissie over de kosten van PFAS-vervuiling, waaruit blijkt dat Nederland – na België – binnen de Europese Unie de meeste PFAS-vervuilde locaties kent?⁷ Kan de regering reageren op de conclusie dat de kosten van PFAS-vervuiling kunnen oplopen tot honderden miljarden euro's wanneer PFAS niet wordt verboden?
3. Op welke wijze rechtvaardigt de regering dat de lidstaten pas rond 2039 – en mogelijk zelfs in 2045 – aan PFAS-normen moeten voldoen, terwijl deze *forever chemicals* niet afbreken in het milieu en schadelijk zijn voor de natuur en de volksgezondheid?
4. Is de regering het met de leden van de fractie van de PvdD eens dat deze ruime termijnen neerkomen op het loslaten van de oorspronkelijke doelstelling van de Kaderrichtlijn Water om uiterlijk in 2027 te voldoen aan de eisen voor schoon en gezond water? Zo nee, waarom niet?
5. Welke concrete maatregelen neemt de regering om de uitstoot van PFAS drastisch te beperken?
6. Is de regering bereid om op nationaal en/of Europees niveau te werken aan een verbod op PFAS? Zo ja, op welke wijze en termijn? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van het lid van de fractie-Visseren-Hamakers

⁷ European Commission: Directorate-General for Environment, WSP, Ricardo and Trinomics, *The cost of PFAS pollution for our society – Final report*, Publications Office of the European Union, 2026, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/9590509>.

datum 24 maart 2026

ons kenmerk 180323

blad 5

Het lid van de **fractie-Visseren-Hamakers** leest op pagina 2 van de aan de orde zijnde mededeling dat schadelijke stoffen atrazine en trichloorbenzeen in Richtlijn 2008/105/EG⁸ worden overgeplaatst van bijlage I (stoffen die aanleiding geven tot bezorgdheid in de EU) naar bijlage II (verontreinigde stoffen die aanleiding geven tot bezorgdheid op nationaal niveau). Genoemd lid is benieuwd wat deze overplaatsing voor concrete gevolgen heeft op nationaal en Europees niveau. Genoemd lid vraagt de regering of het juist is dat de regels voor de uitstoot worden versoepeld. Graag ontvangt dit lid een reflectie hierop van de regering.

Het lid van de fractie-Visseren-Hamakers constateert dat op pagina 2 van de aan de orde zijnde mededeling verder slechts één gevolg van de overplaatsing van bijlage I naar II wordt beschreven, te weten: *"bijgevolg behoeven zij alleen te worden gemonitord en nageleefd in lidstaten waar de stoffen nog steeds aanleiding geven tot bezorgdheid."*

Genoemd lid vraagt de regering wat deze 'bezorgdheid' precies inhoudt. Wanneer moet een land wel 'monitoren' en 'regels naleven' en wanneer niet?

Erkent de regering dat deze overplaatsing een risico vormt voor het doen toenemen van de hoeveelheid atrazine en trichloorbenzeen in Europese wateren? Zo ja, welke maatregelen treft de regering op nationaal en Europees niveau om deze risico's te beperken? Zo nee, waarom niet?

Het lid van de fractie-Visseren-Hamakers vraagt de regering of zij bekend is met het rapport 'Focus op industriële lozingen' van de Algemene Rekenkamer van 4 maart 2026⁹ waarin de ontwikkeling van de concentratie van vijftien (zeer) schadelijke industriële stoffen in het Nederlandse oppervlaktewater is onderzocht.

Het rapport laat zien dat op 37 meetpunten tussen 2012 en 2024 achteruitgang heeft plaatsgevonden in de concentratie trichloorbenzeen in Nederlandse wateren. De concentratie trichloorbenzeen is dus op 37 meetpunten verhoogd.

Kan de regering een reflectie bieden op deze zorgelijke ontwikkeling? Wat is de oorzaak van de verhoging trichloorbenzeen tussen 2012 en 2024 in Nederlandse wateren?

Welke maatregelen neemt de regering om schadelijke industriële stoffen zoals trichloorbenzeen om op nationaal en Europees niveau terug te dringen?

Het lid van de fractie-Visseren-Hamakers leest in het rapport van de Algemene Rekenkamer verder het volgende:

"De minister I&W is verantwoordelijk voor het afgeven van vergunningen voor industriële lozingen op rijkswateren en het toezicht op de naleving daarvan. (...) In dit onderzoek zien we echter dat de minister weinig zicht heeft op wat door welke bedrijven wordt geloosd. Rijkswaterstaat heeft geen centraal datasysteem waarin de bedrijven, vergunningen, de hoeveelheid stoffen die bedrijven mogen lozen en de feitelijke lozingen worden bijgehouden. Hierdoor is het niet mogelijk een landelijk

⁸ Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG.

⁹ Raadpleegbaar via: <https://www.rekenkamer.nl/documenten/2026/03/04/focus-op-industriele-lozingen>.

datum 24 maart 2026

ons kenmerk 180323

blad 6

beeld te krijgen van welke bedrijven wat lozen op rijkswateren, en of dat onder de vergunningen is toegestaan."

Erkent de regering dat het van belang is inzichtelijk te maken welke bedrijven hoeveel industriële lozingen op rijkswateren doen, zodat handhaving en controle hierop kunnen worden aangepast en zodat het behalen van Europese doelen op het gebied van waterkwaliteit haalbaar(der) worden? Is de regering bereid zich in te zetten om deze data inzichtelijk te maken? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Het lid van de fractie-Visseren-Hamakers leest op pagina 3 van de aan de orde zijnde mededeling over de wijziging van de Kaderrichtlijn verder het volgende:

"Daarnaast hebben de medewetgevers overeenstemming bereikt over de opname – met een dynamische aanpassingsclausule – van een minder strenge kwaliteitsnorm voor een som van 20 PFAS, die is afgestemd op de waarde die de drinkwaterrichtlijn voorschrijft."

Welke kwaliteitsnorm werd gehanteerd en over welke nieuwe kwaliteitsnorm is door de medewetgevers overeenstemming bereikt? Betekent aanpassing van de kwaliteitsnorm dat de concentratie van deze 20 soorten PFAS kan verhogen in Nederlands en Europees drinkwater? Zo ja, wat is de reflectie van de regering op deze ontwikkeling?

Het lid van de fractie-Visseren-Hamakers leest tot slot op pagina 5 van de aan de orde zijnde mededeling over de wijziging van de Kaderrichtlijn:

"[De medewetgevers] kwamen ook overeen twee nieuwe uitzonderingen op het beginsel van niet-achteruitgang in te voeren: de ene om de procedures te vereenvoudigen teneinde vergunningen te verlenen voor nieuwe projecten die slechts een tijdelijke achteruitgang veroorzaken, en de andere om nieuwe projecten of activiteiten toe te staan, zelfs als deze de chemische toestand zouden verslechteren, op voorwaarde dat deze achteruitgang het gevolg zou zijn van een loutere verplaatsing van verontreinigende stoffen van het ene waterlichaam naar het andere, zonder netto toename van de verontreiniging en op voorwaarde dat het ontvangende waterlichaam zich reeds in een minder dan goede chemische toestand bevindt."

Erkent de regering dat door het toevoegen van deze uitzonderingen meer chemisch afval in Europese wateren terecht kan komen? Erkent de regering dat dit niet wenselijk is, gezien het feit dat tijdens de tussenmeting in 2022 nog maar 40% van de Europese wateren voldeed aan de Europese Kaderrichtlijn Water?

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

datum 24 maart 2026
ons kenmerk 180323
blad 7

R. Lieveense

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening